GAZETA KRAKOWSKA

No. 99.

z KRAKOWA dnia 12 GRUDNIA 1824 roku w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Wybór Trzech Kommissów Seymowych iako to: Kwalifikacyyney, Skarbowey i Prawodawczey był przedmiotem, którym na drugiem Posiedzeniu dnia siódmego Grudnia w zadosyć uczynienia Przepisów Artykułu 100 Statutu Organicznego Izba Prawodawcza się zaięła. Po odbyciu sekretnego kreskowania iakie Artykuł 102 przepisuie, okazało się, iż większością kresek padł wybor na następuiące Osoby:

I. na Członków Kommissyi Kwalifikacyyney.

1. Krzyżanowski Adam Delegowany z Akademii.
2. Matakiewicz Antoni Reprezentant z Gminy Okręgowey Pisary.
3. X. Dziannott Jan Reprezentant z Gminy Okręgowey Czernichów.
4. Kucieński Woyciech Reprezentant z Gminy 2 Miasta Krakowa.
5. Soczyński Karol Reprezentant z Gminy 3 Miasta Krakowa.

II. na Członków Kommissyi Skarbowey.

1. Florkiewicz Kajetan Reprezentant z Gminy Okręgowey Młoszowa.
2. Soczyński Marcin Reprezentant z Gminy 1 Miasta Krakowa.
3. Librowski Jan Delegowany Sędzia Pokoiu.
4. Lipczyński Franciszek Reprezentant z Gminy Okręgowey Bobrek.
5. Mieroszewski Jan Reprezentant z Gminy Okręgowey Chrzanów.

III. na Członków Kommissyi Prawodawczey.

1. Kalinka Andrzey Reprezentant z Gminy Okręgowey Modlnica,
2. Bartynowski Piotr z Gminy 8 Miasta Krakowa.
3. Chwalibogowski Leon z Gminy 5 Miasta Krakowa.
4. Jankowski Józef Delegowany z Akademii.
5. Stróżecki Michał Reprezentant z Gminy 9 Miasta Krakowa.

Po uskutecznieniu Wyborów, Marszałek dopełniaiąc Przepisów Artykułu 105 Statutu Organicznego, postanowił uwiadomić o nim Senat Rządzący, azeby z grona swego mianował Członków, któreby wspólnie z Kommissyiami Seymowemi naradzać się mogły. Nakoniec Marszałek odraczaiąc Posiedzenie do dnia 9

Grudnia dla przypadaiącego w dniu 8 Grudnia Swięta Uroczystego zapowiedział Izbie Prawodawczey, iż na nadchodzącem Posiedzeniu Senat Rządzący dopełniaiąc obowiązku, iaki przepis Artyku u 106 Statutu Organicznego na niego wkłada, przez iednego z swych Delegowanych Senatorów zda sprawę Izbie Reprezentantów o stanie i położeniu Kraiu, a razem Obraz iego wystawi.

Michał Wroński,
Sekretarz Seymowy.

Mowa

Senatora Ludwika Sobolewskiego, *Marszałka Seymu Rzeplitey Krakowskiey,* miana w Izbie Prawodawczey przy rozpoczęciu Seymu d. 6 Grudnia 1824 roku.

Powołany do przewodniczenia Obradom Waszym Dostoyni Reprezentanci! mam sobie za słodką powinność złożyć głębokie dziękczynienia za ten publiczny dowód zaufania, ktorym mię zaszczycić raczyliście. — Zgromadzeni z woli Konstytucyi w celu stanowienia praw, oznaczenia stanu przychodow i wydatkow Kraiowych, i obierania pierwszych w Kraiu Urzędnikow, w ręku naszym piastuiemy własne, współziomków, a może i następnego pokolenia losy. — Taka iest Szanowni Reprezentanci ważność powołania Waszego. Ze to wysoce oceniać umiecie, iuż wielokrotne na poprzednich Seymach dal ście dowody. Ta doświadczona w rzeczy dobra publicznego gorliw ść, te wzory prawdziwego poświęcenia się przez Was samych dawane, są rękoymią błogosławionych skutków iakie z czynności Waszych dla Rzeczypospolitey wyniknąć maią. — Dostoyni Reprezentanci! Przy tey ku powszechnemu celowi dążności, ieżeli mnie światłem Waszym łaskawie wspierać zechcecie, mogę nie lękać się towarzyszących zawodowi moiemu trudności.

Z Warszawy d. 3 Grudnia.

JW. Hrabia Ożarowski, Jenerał Adjutant Nayiaśnieyszego Pana, przybył dnia 1 b. m. z za granicy do Warszawy.

Oddawna życzeniem było ludzi pobożnych, ażeby można upowszechnić Spiewy Polskie kompozycyi Karola Kurpińskiego, Mistrza Kapeli Nadworney Nayiaśnieyszego Pana, ktore z takiem upodobaniem są iuż od kilku słuchane w Kościele Panien Kanoniczek. Tkliwe pienia i poważny ich charakter przy nadzwyczayney łatwości, stanowią naywiększe zalety tey pracy naszego znakomitego rodaka. Stosowne poezyie Felinskiego, Minasowicza i innych, wiele dodaią im wartości. — Dowiaduiemy się, że nakładem Pana Klukowskiego wyyść ma zbior zupełny tych Piesni, i mamy nadzieię, iż wkrótce wszyscy pobożni miłośnicy śpiewów będą mogli korzystać z tego wydania.

Z Petersburga d. 3 Listopada d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Iego Cesarska Mość Naywyżey rozkazać raczył, z powodu śmierci N. Króla Jmci Francuzkiego Ludwika XVIII, przywdziać u Dworu żałobę na sześć tygodni, podług zwyczayney etykiety, zaczynaiąc od dnia 29 Października.

Naywyższy Ukaz, dany Panu Jeneral Gubernatorowi, Jenerał Adiutantowi Bałaszewu, dnia 27 Sierpnia 1824 roku.

Utwierdziwszy proiekta wasze względem osiedlenia skaleczonych woiowników w bliskości pomnika, który się wznosi dla Wielkiego Xiążęcia Dymitra Iwanowicza Donskiego, na Kulikowem polu, polecam wam, co następuie:

1) Odkryć po całem Państwie subskrypcyią dobrowolnych ofiar na ten narodowy zakład.

2) Obeyrzawszy w naturze mieysce, gdzie ma bydź wzniesiony pomnik, urządzić osiedlenie woiowników, a oznaczywszy ie na planie, porozumieć się z właścicielami, względem potrzebney na to przestrzeni ziemi.

3) Dla przywiedzenia do skutku wszystkich zamiarow i ułożenia proiektu szczegółowych prawideł tego zakładu, ustanowić czasowy pod waszą prezydencyią Komitet, donosząc Mi o osobach, na członków iego wybranych.

4) Przeznaczywszy 20.000 rubli na ten zakład, dałem do Gabinetu Ukaz, względem ich assygnowania do waszego rozrządzenia.

5) O ułożeniu stosownego planu i fasady Cerkwi i domow dla osiedlenia woiowników, wy będziecie się znosili z Petersburgską Akademiią sztuk.

Przekonany iestem, że kochaiąc sławę oyczyzny, z zadowolnieniem spełnicie to poruczenie, z ufności Moiey na was włożone.

Dnia 17 Października zszedł z tego świata w stolicy tuteyszey, sławny Chemik, Członek Akademii Cesarskiey nauk, Doktor, Radca Stanu i Kawaler A. J. Scherer, w 53 roku życia. Swiat uczony stracił w nim znakomitego Chemika, ktoremu chemiia bardzo wiele winna. Dwudziestoletnie uczone prace iego w Rossyyi, w wielu różnych względach, były nader pożytecznemi.

Z Paryża d. 25 Listopada.

Krol prezydował na dwugodzinney radzie Ministrow. Przed południem zwiedził J. K. M. giełdę, kościoły S. Magdaleny i Genowefy. Robotnikom rozdać rozkazał 1000 Fr. Gdy Krol powracał z kościoła S. Genowefy i na obu stronach ulicy postrzegł uczniow kollegium Henryka, kazał stanąć i przełożonego ich, P. Auvray, do powozu przywołać, i kazał uczniom dać rekreacyą, na co uczniowie: niech żyie odpowiedzieli. Okrzyki te zwiększały się i J. K. M. tyle był łaskaw, iż kazał powoli iechać aż do końca linii.

Niedawno miał Krol na danym posłuchaniu P. S. powiedzieć: "Opowiedz wszędzie, iż zamiarem moim iest utrzymać dotychczasowych Ministrow, i że czynione przeciw nim pociski uważam iak przeciw mnie samemu wymierzone."

Wiele tuteyszych Gazet opisuią następuiącą anekdotę: Gdy Krol powracał niedawno z głownego szpitala do swego zamku, cisnął się lud uradowany do iego powozu. Znayduiący się pomiędzy tłumem P. Beniamin Constant wykrzyknął: niech żyie Krol! Postrzegłszy go Monarcha, kazał powozowi stanąć, przywołał go znakiem do siebie i rzekł do niego: "Panie Constant trzymam się Twego wyrzeczenia!"

Fabrykacyia sukien Francuzkich przynosi corocznie 150 mill. Fr. Pomię-

dzy temi fabrykatami szale i kaszemiry, które niedawno zaczęto robić i znaczny czynią postęp, przynoszą do 24 mill. Fr.

Wyszłe od d. 2 do 10 b. m. z Boulogne 333 łodzi na połów śledzi, powróciły z 739 lasztami. Aże każdy z nich sprzedany został po 478 do 535 Fr. przeto ten tydzień przyniosł im w pieniądzach 410,000 Fr.

Archimandryta klasztoru na górze Sinai X. Paysso przybył do Paryża.

Rozporządzeniem Królewskiem uieżdzalnia przed kilku laty z Saumur do Wersalu przeniesiona, powraca do tego mieysca, i Margr. Oudinot iest mianowany iey dowodcą.

Królewski Badacz natury, P. Leschenault de la Tour, powrócił z swey podróży do zachodnich naszych osad. W Kaiennie wydał opis podróży do Surynamy, zawieraiący wiele powabnych i autentycznych doniesień o Guianie Hollenderskiey.

P. Gros, który zrobił piękny obraz kopuły S. Genowefy, wyniesiony został na barona.

Młynarz z Merzweiler (nad wyższym Renem) przypłacił niedawno drogo swoiego zwyczaiu straszenia ludzi naśladowanem miałczeniem kota. D. 7 b. m. chciał podobnymże sposobem nastraszyć strzelca; ukrył się w krzaku i zaczął okropnie miałczeć. Strzelec krzyknął: kto tam! a gdy nikt się nie odezwał, strzelił do krzaku, i młynarz zaczął dopiero naturalnie miałczeć. Nie znayduie się iednak bez nadziei życia.

Podług listu z Nowegoiorku pod d. 2 Listopada miano tam wiadomość iz St. Domingo do 17 Października. W tey chwili panowała na Hayti zupełna spokoyność. D. 1 tegoż miesiąca oba powracaiący z Paryża deputowani przybyli do Porte-au-Prince. Prezydent Boyer zapobiegaiąc złemu wrażeniu, iakie powrót deputowanych mógłby sprawić, wydał odezwę zmierzaiącą do pokoiu. Rozchodzi się pogłoska, iż nowi deputowani będą do Paryża wysłanemi.

— Dnia 27. —

Król pracował w tych dniach z Hr. Villele.

Przez czas od 1go Stycznia 1821 aż do 1 t. m. r. 1824 ułaskawił rząd 5908 osób, pomiędzy któremi 123 za polityczne przestępstwa.

Zapewniaią dziś, że ci sami Haytanscy deputowani, którzy ztąd odiechali, przybędą tu z nowem poselstwem, i odpłynąć mieli d. 1 Października z Porte-au-Prince.

Xżę Maxymilian Saski, który z naystarszą swą córką Amalią d. 21 b. m. do Tuluzy przybył, oczekiwany iest d. 28 w zamku St. Jldefonso. Margr. Valmediano, wysłany na przyięcie tego Xcia przybył d. 19 do Baiony.

Lazarety osadniczego woyska naszego w Hiszpanii przybędą wkrotce nad granicę Francuzką.

P. Dedel, Poseł Niderlandski przy Dworze Hiszpanskim, przeiechał przez Bordeaux do Madrytu.

Sławny Wędrownik w Afryce, Franciszek Levailland (urodzony w Paramaribo Hollenderskiey Guianie) umarł w 70 roku życia.

Stósownie do postanowienia Królewskiego z d. 12 z. m. wyznaczone są corocznie nagrody za dwie opery z textem i muzyką. Na rok przyszły oznaczonych iest 4000 Fr. za naylepszą li-

ryczną operę w 3 lub 5 aktach, i 2000 za naylepszą komiczną lub pasterską operę w 1 akcie. Znawcy przyznaią nagrody, które po 4 wystawieniach będą autorom wypłacone. Cudzoziemcy przypuszczonemi są do współubiegania się.

Rossyni będzie dyrektorem tuteyszego Włoskiego teatru, a iego żona pierwszą śpiewaczką.

W departamencie Aisne liczą około 5000 Ewanielików, i większa część ich kościołów za zmarłego Krola wystawioną została.

Z Madrytu d. 19 Listopada.

Infant Karol przedsięwziąść ma d. 26 b. m. z swoią Małżonką podróż do Lizbony, a Infant Franciszek także z swoią Małżonką do Paryża, ale dopiero po 6tym Grudnia (imieninach Krolowey.)

Jeżeli natężenia rządu skutkiem uwieńczone zostaną, tedy mieć możemy pod bronią 250,000 ludzi. Do tey liczby wchodzi 150,000 ochotników, gwardyi 12,000, a prowincyionalnych milicyy 45.000. Liniiowe zaś woysko zaledwo 38,000 ludzi wynosi; lecz kazano robić mundury na 31.980 głow. Ztem wszystkiem podatki ciągle opieszale wchodzą, pomimo surowych środków z rozkazu Krola przedsiębranych. Zniesienie kilkunastu Uniwersytetów wzbudza w mieyscach ktore na tem cierpią, naywiększe narzekanie i opór.

Wielu Prałatów maiących wpływ w kraiu, ofiarowali, jak głoszą 25 mill. realów złożyć, skoro woyska Francuzkie z kraiu odciągną.

Jeneralowi Downie (rodowitemu Anglikowi) daie Gazeta Rządowa z powodu utworzenia korpusu Królewskiego w Andaluzyi wielkie pochwały.

Nowy plan nauk znalazła Rada Kastaliyska niedogodnym i nakazała wstrzymać otwarcie Uniwersytetów aż do dalszego rozkazu.

Wyrok Królewski w Sierpniu wydany nakazał rozbroienie wszystkich officerow konstytucyynego woyska. Zapytano się rządu, czyli ordynansowe szpady officerów policyi oddane bydź maią. Na to nastąpiła odpowiedź: że Officerowie, którzy przed 7 Marca 1820 takowe szpady otrzymali; zatrzymać ie mogą, ale ci, którzy ie podczas rewolucyi odebrali, oddać powinni.

Bogaty właściciel, który stosownie do rozkazu Króla podać się chciał iako należący do Cummoneros, przebity został.

Wyszedł rozkaz, iż Właściciele duchownych prebend, którzy używaią świeckich ubiorów, surowo karanemi bydź maią. W Seminaryiach ma także bydź nayściśleysza karność zachowana.

Zastanawia tu wielu, że obie tuteysze Gazety, *Diario* i *Gaceta*, nie umieszczaią podawanych do Króla adressow, w których J. K. iest proszony, aby teraźnieyszego kształtu rządu niezmieniał.

Do Kadyxu zawinął bryg Hiszpański Palmira po 38 dni żeglugi z Hawanny. Dowiedzieliśmy się przezeń, że po nieudanym się spisku Pułkownik Rodriguez uszedł z swą bandą do Campeche. Zresztą na wyspie Kuba panuie spokoyność.

Z Londynu d. 23 Listopada.

D. 20 była u Króla tayna rada, która do godziny 5 zpołudnia trwała. Zda:

nie sprawy przez Rekordera o 23 wyrokach śmierci zabrało 2 godziny czasu. Wczoray Lord Kanclerz i P. Karol Stuart mieli posłuchania u J. K. Mci. Ostatni mianowany bydź ma Vicekróelm Irlandyi.

Gdy droga z żelaznemi koleiami z Liwerpoola do Manszestru ukończoną zostanie, przechodzić przez nią będą mogły z iednego do drugiego z tych miast znaczne ciężary w 4 do 5 godzin (7 mil Niemieckich) które dotąd wodą przepodzić musiały, potrzebowały 36 godzin czasu, i często znaczne kupcom szkody zrządzały.

W parku Lavrence (w Szkocyi) chciał niedawno właściciel w iego równienie założyć staw; ale gdy na 4 stopy odkopano ziemię, natrafiono na znaczną liczbę drzew dębowych, które iescze w zupełnym do użycia były stanie, a pomiędzy temi drzewami leżała znaczna liczba orzechowych łupin.

Dzień 26 b. m. przeznaczaią na odiazd P. Strarord Canning na posadę Posła naszego do Petersburga.

Katolicy w Dublinie miewaią często naradzenia i zdaią się naywiększego dokładać starania, aby na następnych posiedzeniach Parlamentu otrzymać mogli prawo obywatelstwa. Tymczasem czytamy w gazecie Goniec list z Dublina, w którym wystawiony iest stan Irlandyi iako nader zatrważaiący. Oba przeciwne sobie stronnictwa walczą iedno przeciw drugiemu, i zdaie się, że i przypuszczenie Katolików do obywatelstwa nie zaradzi temu stanowi.

Podług listów z Madrytu pod d. 8 b. m. Rząd Hiszpański przywrócił Jenerała Laserna na Vicekróla Peru i przydał mu tytuł Xcia Andes.

Zaczenaią tu dla 120 znayduiących się wychodniów Włoskich zbierać składki, w celu wysłania ich do południowey Ameryki. Dotąd pobiera każdy z nich 7 szylingow na tydzień. Pomiędzy Hiszpańskiemi wychodniami liczą 50 ktorzy od rządu nie pobieraią wsparcia.

Tuteysze peryiodyczne pismo: "Chemista" zawiera doniesienie o odkryciu Doktora Wollaston, które składa się z sposobu za pomocą kołomny Wolta rozrzucenie wody przez spalenie gazu. Jeżeli doswiadczenie stwierdzi to odkrycie, tedy sposób ten dogodnieyszy będzie od machiny parowey, ponieważ mniey mieysca zabiera.

Podług Gazety *Hull-Adversiter* ieden tylko handlowy dom sprowadził z zagranicy za 40,000 Fs. kosci na użyznienie gruntow.

Jeden z tuteyszych budowniczych wystawił bardzo dowcipny statek, który przeznaczony bydź ma dla Greków, i tak iest urządzony, iż za pomocą machin może bydź iuż przewozowym, iuż woiennym okrętem. Wewnętrzne urządzenie tego okrętu iest wcale gustowne.

D. 15 Lipca Francuzki Kontraadmirał Rosamel z eskadrą swoią przybył pod brzegi Chili.

W Warbreath przypadkiem kogut wpadł do pustey piwnicy, w którey nie maiąc wcale żadney żywności żył tam iednak 43 dni. Gdy go wydobyto, znaleziono, że to biedne zwierzę wyskubało sobie pierze i miesiste części wyiadło. Wyszedłszy kogut na iasność t-n

czuł się iak pijany, lecz skrzepił się zwolna i ie już ziarno.

Niewiadomy ieszcze iest obior Prezydenta Stanów Ziednoczonych. Jeżeliby z 3ch ubiegaiących się (Crawfurda, A. dams i Jackson) żaden niemiał przepisaney liczby głosów, tedy Izba Reprezentantów podać Stanom musi kandydat. — Jenerał Lafayette odwiedził d. 17 z. m. grób Wasingtona w Mount-Vernen. Ofiarowano mu przy tey okazyi pierścień, który wychowanice Wasingtona, P. Curtis, na wstążce orderu Cincinatu nosił, i zawieraiący w sobie włosy tego sławnego bohatera. Gdy Lafayette odchodził; zawiesił na niego P. Curtis wstęgę orderu Cincinatu, którą Major Evell, ieden z weteranów woyny oswobodzenia nosił. Potem odiechał Lafayette do Jorktown. Podczas bawienia swoiego w Bostonie sypiał na tem samem łozku, na którem w r. 1789 Wasington sypiał.

Przychód kraiu Brazylíyskiego, który w r. 1808 wynosił tylko 616 284 Fs. doszedł w r. 1820 do 2 mill. 748.142 Fs. Siła morska tego kraiu składa się teraz z 1 liniiowego okrętu, 4 fregat, 5 woiennych szalup, 8 brygów, 3 przewozowych okrętów, kilkunastu działowych szalup i pomnieyszych okrętów.

Z Bruxelli d. 26 Listopada.

N. Król iest, Bogu dzięki zdrowszy, ale nie daie ieszcze publicznych posłuchań.

P. Robert Wilson jeszcze tu bawi.

Poseł nasz w Frakforcie powrócił na swoie mieysce.

Królewic Fryderyk poiechał do Hagi.

J. K. M. oznaczył, na wystawienie płodów kunsztu kraiu naszego miesiąc Lipiec w roku przyszłym w mieście Harlem.

Szkody, które powódź w kraiu naszem zrządziła, nie są do wyrachowania.

Kapitan Reus Niderlandskiego okrętu Ariadna, donosi z Neapolu pod d. 9 b. m. iż wyładowawszy swoie towary, chciał do Cette odpłynąć, ale od Konsula Niderlandskiego ostrzeżony został, aby nie odpływał, ponieważ Dey Algierski wydał Niderlandom woynę.

Na wczorayszem posiedzeniu drugiey izby Stanów jeneralnych złożone zostało nowe ułożenie proiektu do ustawy względem umorzenia tak zwanych Kansbiletów pożyczki, które w r. 1825 w miesiącach Kwietniu, Maiu i Czerwcu umorzonemi będą. Potem złożonym został proiekt, mocą którego monety Francuzkie przestaną mieć bieg w Niderlandach od r. 1826.

Z Kopenhagi d. 23 Listopada.

Tuteyszy rybacki rynek został znacznie rozprzestrzeniony.

Propozycyia uzbroienia na wiosnę wyprawy do Chin została na ogólnem zgromadzeniu tuteyszey Azyiatyckiey kompanii większością głosów odrzucona.

W Fühnen w nocy z d. 13 na 14 b. m. panowała okropna burza, a w Nyborg rano d. 14 czuć się nawet dało wstrząśnienie ziemi. Stan barometru niebył daleki od punktu orkanu. Dopiero d. 15 w wieczór uspokoiła się burza. Z wszystkich stron tak od wschodu, iako i zachodu nadchodzą smutne doniesienia o zatopieniu okrętów. Pod Ripen tylko narachowano d. 16 b. m. 8 większych

i mnieyszych okrętów, które burza i wysoka woda na miałczyznę wpędziły.

Z Sztokolmu d. 19 Listopada.

Przy urządzeniu flott obu połączonych kraiów odnowiony oraz iest dawny zwyczay istnieiący za czasow wolności (między Karolem XII i Gustawem III.) że młodzi officerowie morscy okazuiący zdatność wysełanemi będą do obcych kraiow dla rozszerzenia swych wiadomości i nabycia doświadczenia. Oznaczony na ten cel fondusz rozciąga się nietylko do officerów, ale i podofficerów. Zamiast dawney morskiey artyleryi utworzony będzie nowy korpus artyleryi złożony z 9 kompaniy po 72 ludzi i kompanii wyborowey z 46 ludzi, oprócz 35 officerów, 40 podofficerów i 36 muzykantow.

Kopalnia miedzi Frederiksgve w Oesterladen z wszystkiemi należącemi do niey hutami ma bydź w Lutym r. p. więcey daiącemu sprzedana. Kopalnia ta dostarczyła tylko w r. 1818 Dwadzieścia ośm funtów morskich miedzi.

Tey nocy był tu okropny wicher, który 25 okrętów, które przy moście pod Maukron na ieziorze Mäler stały wraz z mostem zerwał i mniey lub więcey uszkodził.

Z Memlu d. 27 Listopada.

Ostatnia konna poczta z Petersburga nie wiele listów przywiozła, ponieważ przy iey odeyściu panowała tam wielka trwoga, gdyż Newa z powodu okropnych burz od zachodu d. 19 zrana tak gwałtownie z koryta wystąpiła, iż wszystkie domy, zwłaszcza wzdłuż brzegu Newy leżących ulic, aż do drugiego piętra w wodzie stały, i mieszkańcy ich musieli bydź na czołnach ratowanemi. Chociaż ta powódź nie trwała iak dwanaście godzin (gdyż około godziny 9 w wieczór wróciła Newa do swoiego koryta.) poczyniła iednak znaczne szkody w towarach zwłaszcza w cukrze i kawie w składach kupieckich, których dotąd ani ocenić, ani donieść można wiele ludzi przy tem nieszczęśliwem zdarzeniu zginąć mogło. Jakkolwiek wielka bydź może szkoda, byłaby ieszcze większą, gdyby to nieszczęscie w nocy nie we dnie nastąpiło.

Z Hanoweru d. 27 Listopada.

Podług nieprzesadnego rachunku wylew Elby i Wesery, zwłaszcza przez zerwanie Elbowey tamy w okolicy Wilhelms i Hardenberg, zrządził do 100,000 talarów szkody. Z powodu tego nieszczęścia podniosła się zaraz cena zboża i innych płodow ziemskich.

Słychać, iż oświecanie Hanoweru gazem zacznie się od 1 Stycznia 1826. Koszta na to wynosić maią rocznie 70 do 80,000 tal.

Z Frankfortu d. 24 Listopada.

Xże Bernard Sasko-Meinungen po dwumiesięczney podroży do Anglii, powrócił d. 12 b. m. do Meinungen:

Jeneralny Biskupi Wikaryusz w Fulda, pod ktorego zarządzeniem zostaie w Wielkiem Xięztwie Weimarskiem 9 Katolickich plebaniy, podał rządowi tego kraiu, mocne zażalenie przeciw nowemu edyktowi ściesniaiącemu stosunki kościołów i szkoł Katolickich.

DODATEK DO N^ro 99. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 12 GRUDNIA 1824 ROKU W NIEDZIELĘ.

Od granic Tureckich d. 10 Listopada.

Podług listu z Bukarestu pod d. 23 z. r. pokazało się na Dworze Wołoskiego Hospodara Ghika morowe powietrze.

Po klęskach, które Porta w teraźnieyszey kampanii poniosła, a które są większe niż w poprzedzaiących, sądzą, że nie będzie mogła piątey morskiey kampanii przedsięwziąść. D. 15 Października spalili Grecy na nowo na przedporciu Mitylene dwa Tureckie okręty woienne. Oddział Tureckiey floty, który w nader skołatanym stanie uszedł do Mitylene, udał się także do kanału i stoi pod Gallipoli. Składa on się z 8 do 10 woiennych i dwudziestu kilku przewozowych okrętów. Względem dalszego iego przeznaczenia nie nadeszły ieszcze rozkazy; lecz wszystkie okręty wymagaią znaczący naprawy. Admiralski okręt Kapitana Baszy uznany iest za niezdatny do naprawy. Wódz ten otrzymał rozkaz, aby do dalszego czasu wstrzymał powrót swóy do stolicy, gdy tymczasem twierdzą, iż bawi tam inkognito. Zapewniaią także, iż on do ostatnich zdarzeń między 6 i 10 Października nie należał, gdyż ieszcze d. 4 stósownie do rozkazu Porty oddał dowodztwo nad Turecką flottą Ibrahimowi Baszy (synowi Baszy Vicekróla Egipskiego) i d. 7 przybył do Dardanelów.

Oto iest wyrok, który rząd Grecki wydał względem handlu neutralnych okrętów na morzach swoich: "Naród Grecki uchwycił tylko oręż dla odzyskania swego istnienia i polityczney niepodległości, tudzież przywrócenia na łonie swoim cywilizacyi, iakiey polerowne ludy używaią, i z któremi pragnie wniyść w przyiacielskie i handlowe stosunki Z ubolewaniem powziął rząd użalenia niektórych kupieckich okrętów Mocarstw obcych przeciw naszem korsarskim okrętom. Chcąc atoli zapobiedz tego rodzaiu nieprzyzwoitościom, oznaymuie wszystkim żeglarzom na morzach Greckich, iż ieżeliby który niesłusznie nadwerężył handel neutralnych okrętów, nietylko nieznaydzie opieki u naszych Nawarchów, ale nadto surowo ukarany zostanie. Nasi korsarze opatrzonemi zawsze bydź maią patentami i instrukcyiami, a w niedostatku takowych papierów, bydź karanemi. — W Nauplion dnia 28 Sierpnia

1824. — Proedros G. Konduriotis. Sekretarz Stanu P. G. Rhodios. „

Wsie w Akrokeraunos zbuntowały się przeciw rządowi Tureckiemu. Od Buthrotum aż do Avlone powiewa sztandar Krzyża. Maurokordato wezwał Tureckiego dowodcę w Arta do poddania się. Omer-Vrione zginąć miał w wąwozach pięciustudzien.

— Dnia 13. —

Po wyieździe Lorda Strangford z Stambułu Poseł Austryiacki, Baron Ottenfels, dokłada wszelkiego starania, aby woyska Tureckie z Xięztw Multan i Wołoszczyzny ustąpiły. Teraźnieysz W. Wezyr, Mehemed Selim Basza, dał się niedawno na wielkim Dywanie słyszeć: że przez dzielne środki należy zastraszyć nieprzyiaciół Porty i nie dozwalać Chrześciiańskim Mocarstwom mięszania się do wewnętrznych spraw Dworu Tureckiego. Zdaie się nawet, że oba Hospodarowie Multan i Wołoszczyzny, dali Porcie powód do podeyrzenia, bo rodziny ich zostały przed kilku dniami uwięzione i do Stambułu odesłane. — Z strony Persyi ma także Porta powod do podeyrzenia. Niezaszły wprawdzie dotąd żadne nowe nieprzyiacielskie kroki, ale znaczny korpus Persów stoi na granicy Baszowstwa Bagdadzkiego, co Dywan niemało niespokoynem czyni, chociaż przyrzekł zadosyć uczynienie za każde ubliżenie sąsiedztwu przez Baszę Bagdadzkiego.

Zdaie się, że Grecy, na wzór swoich nieprzyiacioł, zaprzestali w tey chwili swoich działań. Chory Kapitan Basza znayduie się w Gallipoli (połnocney części Dardanellow) a Ibrahim Basza zarzucił kotwice w odnodze Stanchio i ściągnął do siebie kilkanaście Tureckich okrętów. Lecz po tey ciszy może wkrotce nastąpi burza; Turcy obawiaią się, aby Grecy nie użyli swoich korzyści na oswobodzenie Kandyi, a nawet Dardanellów nie zamknęli, przez co utrudziliby dowoz żywności. Mimo szumnych doniesień niezdaie się zresztą bydź kampania zakończoną, dopóki flotta Egipska nie zostanie spaloną lub do Alexandryi niepowroci.

— Dnia 14. —

D. 11 Września Vicekról Egipski przybył do Alexandryi, i niespokoyny był o los syna swoiego i o flottę. Na końcu tegoż miesiąca oczekiwano tam posłańców od Baszy Akry, Abdallaha, ktory zapewne uwiedziony przez zbuntowanego Baszę Damaszku wzbraniał się złożyć haraczu.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę to iest dnia 12 Grudnia, daną będzie Wielka Traiedya wznowiona z dzieł Augusta Kotzebue, przetłomaczona w 5 aktach: *Hiszpanie w Peru*, czyli *Smierć Wodza Rolli*. (Część druga Inkasów.)

LOTERYIA KRAIOWA.

W 115 Ciągnieniu dnia 9 Grdnia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

4. 75. 21. 41. 54.

Przyszłe 116 Ciągnienie dnia 15 Gudnia r. b. przypada.

DONIESIENIA.

W dniu czternastym Grudnia r. b. 1824 o godzinie 10 przedpołudniem w Krakowie w Gmachu Sukiennicach sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą, w drodze Exekucyi Sądowey różne ruchomości, iako to: Zegar piękny stołowy, Lustro duże, Komoda, mały Zegarek kieszonkowy, Kuferek, i para fraków.

W Krakowie dnia 11 Grudnia 1824 roku. *Jacek Kawecki*, Kom. Sad.

Podpisany Notaryusz publiczny Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu w moc Rezolucyi Wys: Trybunału I. Instancyi Wolnego niepodległego i ściśle neutralnego Miasta Krakowa z Jego Okręgiem dnia 4 Grudnia 1824 roku do Numeru 4186 wy-

daney, zawiadomia publiczność, iż Ruchomości po ś. p. Woyciechu Linowskim Senatorze Rzeczypospolitey Krakowskiey pozostałe, iako to: Suknie, bielizna, stolarszczyzna, malowidła, porcelana, marmury, szkła, Zwierciadła, Kosztowności, srebra, zegary, miedź, Kareta, i książki w dniu 13 i następnych, Miesiaca Grudnia r. b. w godzinach od 10 do 12 zrana, a od 3 do 6 po południu, w Domu przy Ulicy Brackiey pod Liczbą 244 stoiącym przez publiczną Licytacyą sprzedawane będą. — W Krakowie dnia 6 Grudnia 1824 roku.

Ignacy Rogalski, Notaryusz.

Zyczący dawać lekcyie grania na flecie, poleca się Szanowney Publiczności tuteyszey i uprasza o liczne się zgłaszanie, spodziewaiąc się, iż przez swoy sposob uczenia, zasłuży na zupełną ufność Miłośników tego instrumentu. Dowiedzieć się o niego można w handlu Kupca Francuzkiego P. Genelli.

Obwieszczenie Licytacyi względem zadzierżawienia transportu soli z Galicyi do Szląska i Morawy w roku 18 25/26.

Transport soli skarbowey z Galicyi do Szląska, bedzie w następuiących oddziałach, a to na ieden rok, to iest: od 1go Kwietnia 1825 aż do końca Marca 1826, drogą publiczney w C. K. Dyrekcyi sprzedarzy soli w Wieliczce dnia 28 Grudnia 1824 odprawiać się maiącey licytacyi, a to każden oddział transportowy z osobna, naymniey ofiaruiącemu zadzierżawiony.

NB. Gdyby tego iednak Licytanci życzyli, więc także aukcyia czyli licytacyia całego transportu, i to naprzod przedsięwziętą będzie.

Istotnieysze warunki tey dzierżawney licytacyi są następuiące:

Po 1wsze: Ilości w tymże roku transportowym przewozić się maiącey soli kamienney wynosić będą około

a)	z Kalwaryi lądem do Bielska	. .	21,770	Cetnarów.
b)	z Dworów — —	. .	15,680	—
c)	(z Podgorza — —	. .	10.000	—
	(z Wieliczki — —	. .	132,550	—
d)	z Podgórza wodą do Dworów	. .	30,000	—

Co gdyby strona dzierżawić ochocza, któraby transport z Wieliczki lub Podgórza do Bielska obiela, życzyła sobie, ilość tę, ktoreyby przywiezienie lądem podług swego zdania uskutecznić nie mogła, z pomocą wody na Wiśle z Podgórza przez Dwory dostawić, więc iey to, na własny teyże rachunek i na własne iey niebezpieczeństwo aż do większey polowy, z powyżey namienionych stacyi ładunkowych, do Bielska przewieść się maiącey ilości soli, to iest do około 90,000 Cetnarów dozwolone będzie, a w tym razie będzie z Wieliczki do Bielska lądem, tylko ilości soli około 42,550 Cetnarów przewiezioną bydź miała.

Jeżeliby iednak Entrepryza transportów soli w ciągu kontraktu dzierżawy, chciała ieszcze większą ilość soli, iak wyż namieniona około 90,000 Cetnarów, wodą przeprawiać, więc powinna się naydaley do końca Czerwca 1825 roku wyraźnie, w C. K. Galicyiskiey sprzedarzy soli Dyrekcyi oświadczyć, ile ieszcze wodą transportować zechce, aby większa ta ilość soli. ieszcze w czasie przyzwoitym mogła bydź do składu C. K. solnego w Podgórzu dowieziona. Podczas licytacyi iednakowoż ma bydź wyraźnie oświadczono, iak wielkby ta większa ilość soli wynosić miała, gdyby aż do końca Czerwca 1825 ieszcze do transportu wodnego w Podgorzu żądaną była. Rozumi się atoli przez się, iż kontraktem umowiony transportowania sposób wodą przez Dwory, do Bielska na żaden sposób, poźniey podług samowolności Entreprenera odmieniony bydź nie może, ani też takowa ilość soli lądem przez Kalwaryią do Bielska przewożona bydź nie powinna, chybaby się Entrepryza dzierżawna za ten transport wcale tą samą ceną frachtową kontentowała, która za transport wodą ustanowiona będzie.

Powtóre: Każdy chęć licytowania maiący, który na iednę z wyż namienionych należytości transportowych chce licytować, ma w tymże względzie następuiące wadium złożyć, bez ktorego nikt do licytacyi przypuszczonym nie będzie.

Zaś oddział transportowy	a)	. . .	700	ZR. w M. K.
— — —	b)	. . .	500	— —
— — —	c)	. . .	4800	— —
— — —	d)	. . .	1000	— —

Po 3cie: Równie także nikt nie może bydź uczestnikiem teyże licytacyi, któryby się dokładnie wykazać nie zdołał. iż kaucyią niżey wyznaczoną na ów oddział transportu, który zadzierżawić zechce, albo w gotowiźnie, albo też (wyłączaiąc iedno procentowe obligacyie) w publicznych skarbowych obligacyiach, które iednak tylko podług wartości kursowey, którą w czasie złożenia ich maią, i która niżey wyrażoną summę dosiągnąć powinna, przyięte będą, w stanie będzie złożyć. Aczkolwiek także fidejussoriczne kaucyie przyięte będą, iednakowoż strona, którąby z takowych użytek chciała brać, ma się przed Kommissyią licytacyyną wykazać, iż nietylko hypoteka, którą chce zapisać, iest iego prawą własnością, ale ma się także dokładnym wyciągiem z tabuli (extraktem tabularnym) o sądownie uznaney wartości hypoteki, i o zdolności oneyże do prawnego zabezpieczenia ustanowioney summy należycie wywieść. Kaucye, które maią bydź składane są następuiące.

a)	Za 1wszy oddział transportowy	. . .	2,000	Zło: Reńs:
b)	— 2gi — — —	. . .	1,500	— —
c)	— 3ci — — —	. . .	12,500	— —
d)	— 4ty — — —	. . .	2,000	— —

NB. Gdyby zaś iedna strona cały transport otrzymała, więc taż ma za transport lądowy . . . 15,000 — — w M. K.
Zaś za transport wodny . . . . 2,000 — —
złożyć

4e: Zresztą będą do licytacyi (wyłączaiąc iedynie tych, którzy już raz przeciw naywyższemu skarbowi w słowie nie stawili się) wszystkie owe strony dopuszczone, które są w stanie powyzey oznaczone wadium w gotowiźnie złożyć, i wywieść się, iż kaucyią następnie dostarczyć mogą takowemu iednak offerentowi, któryby kaucyi zaraz przy licytacyi nie mógł złożyć, lecz względem następney zdolności do złożenia teyże wywieść się potrafił, za obowiązek się stanowi, aby w *ośm dni* po oznaymionym mu potwierdzeniu aktu licytacyynego, i kontraktu z nim zawartego, kaucyią przeznaczoną złożył, a to pod utratą wadium przy licytacyi złożonego.

Prócz stanowionych kaucyi, dzierżawca ma za ściśle dopełnienie wygodzonych warunków kontraktowych ieszcze resztą całego swoiego maiątku zaręczyć.

Po 5te: Pierwsze ceny zapłaty frachtu (praetia fisci) stanowią się od Cetnara Wiedeńskiego netto następuiące:

a)	Za odległość z Kalwaryi lądem do Bielska	.	13	Xr. w M. K.
b)	— — z Dworów — —	. .	7	— —
c)	— — z Podgorza — —	. .	16½	— —
d)	— — z Wieliczki — —	. .	23	— —
e)	— — z Podgorza wodą do Dworów	.	7	— —

Zresztą ceny fiskalne zapłaty frachtowey za ową ilość soli, którąby przez Entrepryzę w sposobie pomocy z Podgorza wodą do Dworów a z tamtąd lądem do Bielska chciała bydź przewozoną, stanowi się przy soli beczkowey . . . . 16¾ Xr. w M. K.
Zaś przy soli kruchowey . . . . . 17¾ — —
od Cetnara wagi Wiedeńskiey netto.

Po 6te: Nareszcie ostrzega się, iż podług naywyższych ustaw ogólnych, offerty następne mimo drogi publiczney licytacyi nie będą przyięte, iż iednakowoż akt licytacyyny, i kontrakt zaraz po ukończeniu licytacyi z naylepiey ofiaruiącą stroną zawarty, C. K. powszechney Kamerze nadworney, podany bydź musi.